

hmeljarske informacije

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednik: Gregor Leskošek, e-pošta uredništva: gregor.leskosek@ihps.si
Uredniški odbor: Gregor Leskošek, dr. Magda Rak Cizej, dr. Barbara Čeh, dr. Sebastjan Radišek
Naklada: 300 izvodov.

ISSN 1408 - 4775

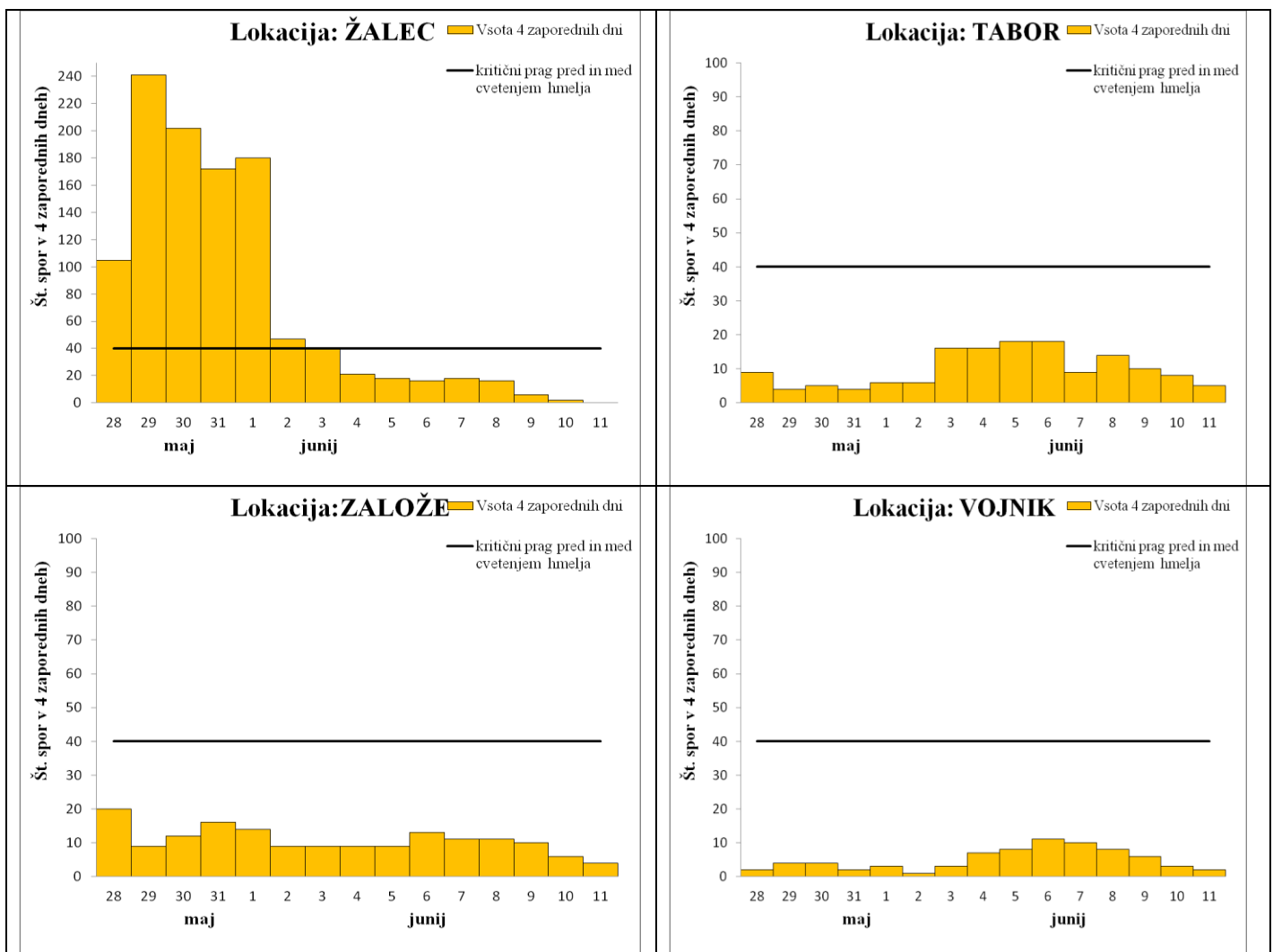
Letnik 31, št. 6

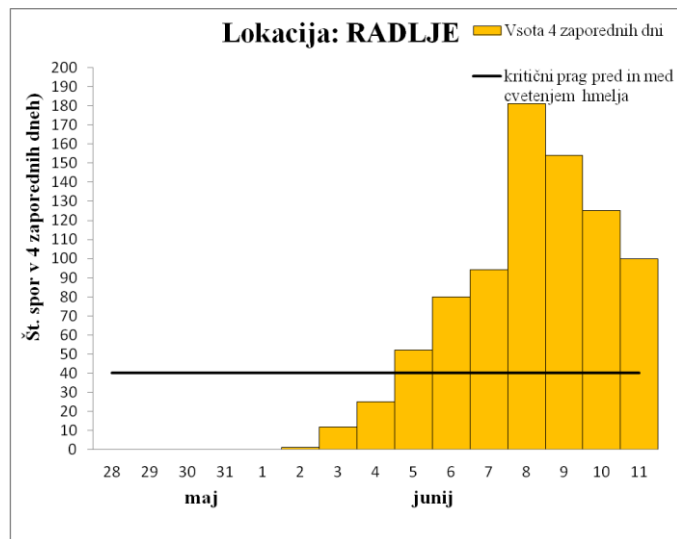
11. junij 2014

G. Leskošek, M. Rak Cizej, S. Radišek: **VARSTVO HMEĽJA**

Hmeljeva peronospora

S spremljanjem ulova spor smo letos pričeli dne, 2. 5. 2014 na štirih lokacijah v Savinjski dolini, dne 19. 5. pa tudi na lokaciji Radlje ob Dravi. Iz grafov ulova spor (slika 1) je razvidno, da so le te prisotne na vseh lokacijah v Radljah pa močno presegajo kritično mejo (40 ulovljenih spor v štirih zaporednih dneh), čemur so pripomogle vremenske razmere v zadnji dekadi maja s pogostimi padavinami. Na dvig bolezenskega potenciala vplivajo tudi kuštrovci, ki niso bili dovolj natančno zatrti na kar smo vas opozarjali v predhodnih Hmeljarskih informacijah, v marsikaterem nasadu pa so še vedno prisotni. Svetujemo vam, da pri škropljenju hmeljišč proti hmeljevim ušem dodate pripravek Delan v odmerku 0,6 kg/ha. V nasadih, kjer se na spodnjih listih že kažejo izrazita bolezenska znamenja hmeljeve peronospore vam svetujemo, takojšnjo uporabo pripravka Curzate R.

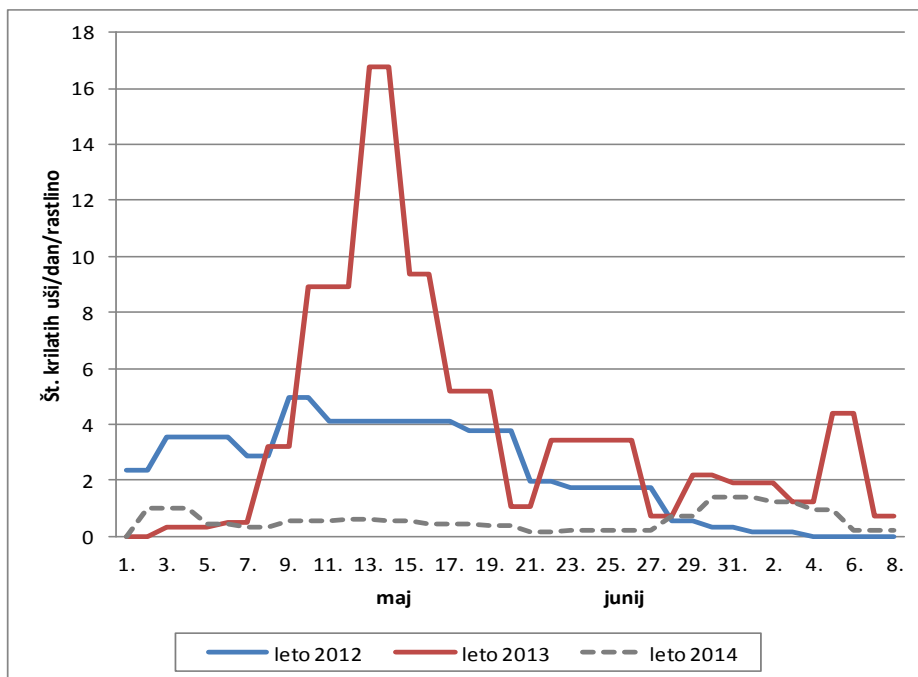

Slika 1: Ulov spor v štiri zaporednih dneh na različnih lokacijah

Ponovno vas obveščamo, da smo dne 16. 5. 2014 s strani MKO (UVHVVR) prejeli odločbo za izjemno dovoljenje za pripravek Revus. Sredstvo je registrirano za zatiranje sekundarnih okužb s hmeljevo peronosporo v odmerku 0,75- 1,6 l/ha.

Hmeljeva listna uš

Prelet krilatih uši na hmelj v Žalcu še vedno traja, vendar že pojenjuje (slika2), Glede ena prognozni model pričakujemo, da bo prelet končan v začetku naslednjega tedna nekje, med 15 in 17. junijem. Prelet krilatih uši v letošnjem letu ni bil zelo številčen (slika2), vendar so uši v hmeljiščih mestoma že presegle prag škodljivosti, ki je 50 uši na list oziroma 200 uši na posameznih listih v zgornjih delih rastlin. Uši zmanjšujejo rast in razvoj rastlin, zato vam svetujemo, da v naslednjih dneh uporabite enega izmed registriranih sistemičnih insekticidov. Pomembno je, da je hmelj dosegel višino cca. 4 metrov in je v dobri kondiciji, da ni v stresu. V nasprotnem primeru je delovanje sistemičnih insekticidov zmanjšano.

Slika 2: Primerjava preleta krilatih uši na hmelj v letih 2012, 2013 in 2014 (prekinjena črta)

Za zatiranje uši lahko uporabite insekticide z aktivno snovjo imidakloprid in sicer **Confidor 200 SL (0,6 l/ha)** ali **Kohinor 200 SL (0,6 l/ha)** ali insekticid na podlagi aktivne snovi pimetrozin - **Chess 50 WG (0,6 – 0,8 kg/ha)** ter **Teppeki** (a.s. flonikamid), katerega uporabite v odmerku 0,18 kg/ha. Priporočamo vam, da v letošnjem letu uporabite insekticid z drugo aktivno snovjo kot ste jo uporabili v lanskem letu, da kolobarite med sredstvi in s tem preprečite nastanek odpornosti oziroma rezistence. Opozorimo vas naj, da pred uporabo insekticidov okrog hmeljišča **zmulčite oziroma pokosite cvetočo podrast** okrog hmeljišč.

Preglednica 1: Dovoljeni sistemični insekticidi za zatiranje hmeljeve listne uši na hmelju v letu 2014

Insekticid	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi
Chess 50 WG	pimetrozin	0,8 kg/ha	21	3-krat
Confidor SL 200*	imidakloprid	0,6 l/ha	35	1-krat
Kohinor SL 200*	imidakloprid	0,6 l/ha	35	1-krat
Teppeki	flonikamid	0,18 kg/ha	21	2-krat

*Insekticida Confidor SL 200 in Kohinor SL 200 lahko v 10 % konc. uporabite tudi za mazanje trt. Oba pripravka lahko v rastni dobi na isti površini uporabimo le 1-krat letno!

HMELJEVA PRŠICA

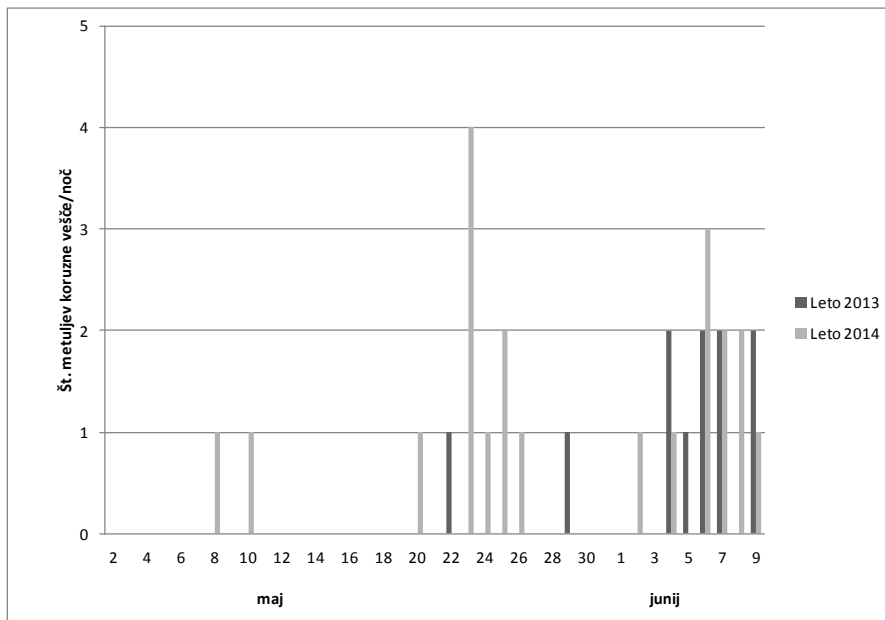
Hmeljevo pršico smo v nekaterih hmeljišči našli konec maja, v teh dneh pa jo zlahka najdemo v hmeljiščih, kjer so lahka in peščena tla. Priporočamo vam, da natančno pregledate svoja hmeljišča, tako robove kot tudi v notranjosti hmeljišč, in če najdete pršico, ob uporabi insekticida za zatiranje uši, dodate tudi akaricid. Na razpolago imate dva akaricida z isto aktivno snovjo abamektin (Vertimec 1,8 % EC in Vertimec Pro), ter Nissorun 10 WP (a.s. heksitiazoks). Od navedenih akaricidov smete le Nissorun 10 WP in Vertimec Pro uporabiti 2-krat v eni rastni sezoni v istem hmeljišču. Odmerek uporabljajte v skladu z maksimalnimi dovoljenimi odmerki. Pri uporabi akaricidov pazite na varnostne razdalje od vodnih virov, potokov, rek, kot je navedeno v preglednici 2. Če uporabljate šobe Agrotop TD, se varnostni pas ustrezno zmanjša. O nadaljnjih podrobnostih se lahko obrnete na Inštitut, na Oddelek za varstvo rastlin.

Preglednica 2: Registrirani akaricidi za zatiranje hmeljeve pršice na hmelju v letu 2014

Akaricid	Aktivna snov	Koncentracija / odmerek	Karenc a (dni)	Število škropljen j v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda (m)	
					Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Nissorun 10 WP	heksitiazoks	0,5 – 1,0 kg/ha	28	2-krat	30	20
Vertimec 1,8 % EC	abamektin	1,0 - 1,25 l/ha	28	1-krat	50	20
Vertimec Pro	abamektin	1,25 l/ha	28	2-krat	30	

Koruzna veščica

Kot smo vas že obvestili v prejšnji, 5 št. HI, je letos populacija koruzne veščice na lokaciji Inštituta večja kot v lanskem letu (slika 3). Kot ste bili že tudi obveščeni letos spremljamo metulje koruzne veščice s svetlobno vabo tudi na lokaciji Roje pri Žalcu. Po dosedanjih spremljanjih je populacija v Rojah za več kot 40 % višja kot na lokaciji Žalec. To potrjuje dejstvo, da je na širšem območju Roj populacija koruzne veščice zaradi znanih razlogov, nepravočasno odstranjevanje gostiteljskih rastlin koruzne veščice, zelo velika!

Slika 3: Let metuljev koruzne veščice na svetlobni vabi v Žalcu v letu 2013 in 2014

V teh dneh smo na območju Roj našli prve zavrtane gosenice. Zato pozivamo vse hmeljarje, ki imate hmeljišča na območjih, kjer se koruzna veščica običajno množično pojavlja (Žalec s širšo okolico), da temeljito pregledate svoja hmeljišča in če najdete izvrtine od gosenic koruzne veščice, uporabite enega izmed dovoljenih pripravkov in sicer Karate Zeon 5 SC v 0,01 % konc. (maks. 0,25 l/ha) ali Lepinox plus v odmerku 1 kg/ha. Prednost v tem času bi dali slednjemu, ker njegovo delovanje ni zmanjšano glede visokih temp. zraka.

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/odmerek	Karenc a (dni)	Število škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda (m)	
					Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Karate Zeon 5 CS	lambda-cihalotrin	0,007-0,01 % (0,25 l/ha)	21	2-krat	40	20
Lepinox plus	Bacillus Thuringhiensis var. Kurstaki	1,0 kg	ni potrebna	3-krat		

B. Čeh: DRUGO DOGNOJEVANJE HMELJA

Odmerek mineralnega dušika delimo na tri obroke v razmerju $\frac{1}{4} : \frac{1}{2} : \frac{1}{4}$.

Odmerek za drugo dognojevanje je 70 kg/ha N, ki ga izvedemo pred začetkom najhitrejše rasti hmelja – okoli 10. junija.

Za dognojevanje uporabimo **KAN** ali **UREO**, pri uporabi gnojil s počasnim sproščanjem dušika pa je potrebno biti previden in dobro poznati kako dolgo se sprošča dušik. Sproščanje dušika naj bi se končalo v sredini julija.

Pri raztrosu mineralnih gnojil moramo upoštevati optimalen čas dognojevanja ter vremenske razmere, da so izgube čim manjše (ne gnojimo v suši ali ob napovedi obilnega deževja).

B. Naglič: NAMAKANJE HMELJA

Zaradi visokih temperatur v začetku junija je izhlapevanje vode iz tal in rastlin visoko in se pogosto približa tudi 6 mm dnevno. Plohe in nevihte so bile konec maja in v začetku junija izrazito lokalno razporejene, zato je stanje vode v tleh zelo različno. Glede na vremensko napoved v naslednjih dneh, priporočamo začetek namakanja prvoletnih nasadov hmelja, ki so bolj občutljivi na pomanjkanje vode v tleh. Še posebej to velja za nasade, ki so posajeni na lahkih peščenih tleh.

Priporočamo, da z namakanjem pričnete tudi tisti, ki uporabljate kapljično tehnologijo namakanja. Kot poudarjamo vsako namakalno sezono, je za nadzorovanje pravilnosti namakanja priporočljiva uporaba tenziometrov, na osnovi katerih se boste lažje odločili, kdaj pričeti z namakanjem.

V kolikor proti koncu tedna ne bo obilnejših padavin, bo potrebno pričeti tudi z namakanjem vseh ostalih hmeljišč.

Sprotne informacije o stanju vode v tleh bodo ažurirane na spletnem naslovu www.ihps.si.